

9. novembra 2021 15:26 Koronavírus Očkovanie proti koronavírusu Školstvo

V Košiciach je škola, kde deti rozhodujú, čo sa budú učiť. Riaditeľ: naši školáci vedia kriticky myslieť

DENISA GDOVINOVÁ

Juraj Mazák. Zdroj – JM

Pod názvom Slobodná demokratická škola funguje v Košiciach netradičná základná škola. Deti v nej spolurozhodujú o chode školy, ich hlas má rovnakú váhu ako učiteľov a školáci dokonca sami rozhodujú, čo sa budú učiť. „Keď sa mu nepáči hodina matematiky, odíde na

školský dvor a vyrába drevené auto, alebo ide do knižnice alebo do záhrady. Deti sa venujú najmä vlastným záujmom," hovorí zakladateľ Juraj Mazák.

Škola je zaradená do siete škôl pod ministerstvom školstva, ich spôsob vyučovania je v experimentálnom overovaní. To znamená, že ich výsledky budú do roku 2030 sledovať tri vysoké školy, a potom vyhodnotia, či tento typ vzdelávania ministerstvo školstva schváli.

Slobodná demokratická škola je kmeňovou školou aj pre deti z domoškoly Pod stromom v Liptovskom Mikuláši, ktorej riaditeľka [v reportáži Denníka N hovorí](#), že covidom sa nezaoberajú, pretože v škole majú pozitívne vibrácie a pozitívne nastavenie a to nie je kompatibilné s chorobou. Mazák v rozhovore vysvetľuje, či má štát šancu odhaliť, či sa deti v takýchto školách vyučujú nesprávne.

Prečo ste sa rozhodli založiť školu v Košiciach?

Snažíme sa o systémovú zmenu nášho školstva, ktoré je relatívne zastarané. V našom postkomunistickom systéme nie je legálne v podstate žiadne iné vzdelávanie, než to všeobecné štátne. V západných krajinách sú legálne formy vzdelávania, ktoré sú ďaleko liberálnejšie. My sme preto začali vyučovať systémom sebariadeného vzdelávania po vzor anglickej školy Sumerhill, čo je všeobecne akceptovaný model a funguje podľa neho asi 300 škôl na svete. Na Slovensku je takéto vzdelávanie vlastne nelegálne.

Preto sme požiadali ministerstvo školstva o experimentálne overovanie tohto vzdelávania. Spolupracujeme s tromi univerzitami, ktoré sledujú naše výsledky a v roku 2030 by sme mali overovanie ukončiť. Odovzdáme dáta a záverečné správy ministerstvu. Ak bude náš program schválený, akákoľvek škola, ktorá o to bude mať záujem, tak môže na Slovensku vyučovať.

Ako vyzerá to sebariadené vzdelávanie?

Tak, ako sa vzdelávame my dospelí, tak necháme učiť sa aj deti. My dospelí si prečítame

knihu, pozeráme video na Youtube, rozprávame sa s odborníkom alebo sa ideme pozrieť n miesto, kde sa deje to, čo chceme spoznať. Naše deti majú priestor, aby poznatky získavali týmito spôsobmi. Podobá sa to na to, čo robí dieťa do šiestich rokov života. Trávi čas s rodinou, na ihrisku, objavuje veci a skúša, ako fungujú. Takto dokážu deti fungovať aj v škole, pokiaľ nie je vnútorná motivácia nahradená vonkajším hodnotením a známkovaním.

Ako vyzerá vyučovací deň vo vašej škole?

Aby sme zachovali legislatívne rámce, máme vyučovacie hodiny, ale dieťa z nich môže kedykoľvek odísť do zbernej triedy. Keď sa mu nepáči hodina matematiky, odíde na školský dvor a vyrába drevené auto, alebo ide do knižnice či do záhrady. Deti sa venujú najmä vlastným záujmom. Formálne majú rozvrh, ale majú voľnosť v tom, čo robia.

Takže keď je hodina informatiky, tak človek, ktorý sa vyzná v informatike sedí pri počítačoch. Ale pokiaľ všetky deti odídu a on tam ostane sám, tak príde tam, kde sú deti – na dvore alebo obrazne povedané visia na stromoch. Nepredstavujte si našu školu tak, že deti sedia v laviciach, väčšinu času sme niekde mimo. Deň v ZOO je pre nás bežný vyučovací deň.

Majú deti šancu naučiť sa rovnice? Dá sa predpokladať, že z hodiny všetky odídu.

Príležitosť na to majú. Naše deti nebudú všetky vedieť všetko, tak ako ani v bežných školách nevie každé dieťa všetko. Ale nemyslím si, že preto budú horšie.

V experimentálnom overovaní chceme ukázať, že výsledky detí budú porovnateľné s priemerom. Naša škola asi nikdy nebude excelovať v prijímačkách na stredné školy. My však chceme, aby produkovala ľudí, ktorí sú emocionálne kompletní a vedia zodpovedne fungovať v demokratickej spoločnosti.

Čo to znamená? Aké majú byť vaše deti v roku 2030, keď dokončia sebariadené vzdelávanie?

Sme založení na princípoch ako rešpektujúca komunikácia a demokratické zriadenie. U nás majú deti právo spolurozhodovať, ako má škola vyzeráť. Od toho, či budeme mať zelenú stenu, až po to, ktorého učiteľa si chcú nechať a ktorého nie. Všetko je predmetom spoločenskej diskusie podobne ako v dospeláckom svete. A takisto ako u dospelých, aj u detí to občas dáva lepšie a občas horšie výsledky. Niekedy sa zadarí, niekedy je to propaganda, niekedy emócie.

Môžu sa rozhodnúť, že nechcú učiteľa?

Áno. Na Slovensku je to problém kvôli zákonníku práce, ale v zásade áno. Ak chceme dať deťom zodpovednosť za to, čo sa okolo nich deje, musia dostať aj práva. Rozhodovať nemôžu o veciach, v ktorých útočia na bežnú legislatívu – napríklad keď budú chcieť, aby autobus, v ktorom sa vezú na výlet jazdil po ľavej strane. Takisto ani o gravitácii nemá zmysel debatovať. Ale sú veci, o ktorých sa rozprávať dá a o tých sa bavíme. A áno, občas z toho vyjdú aj koniny, ale potom si to priznáme a rozprávame sa, ako by to mohlo byť lepšie.

Rozhodli by sa vaše deti po absolvovaní sebariadeného vzdelávania, že sa dobrovoľne dajú zaočkovať proti covidu?

Naše deti sú značne kriticky mysliace a nedajú sa len tak opiť rožkom. Myslím, že by sa väčšina z nich zaočkovať dala, pretože sa neboja klásť otázky. Toto býva častým problémom keď sa vracajú do školského systému – sú považované za drzé a papuľnaté, pretože sa nehanbia povedať svoj názor a pýtať sa. Majú skúsenosť so širokým spektrom zdrojov, poznatkov, informácií. Dovolíme im spochybňovať základné premisy, ktoré existujú v školstve.

Napríklad?

Napríklad, že sa učia vo vekovo zmiešaných skupinách alebo že pri hlasovaní má ich hlas rovnakú váhu ako ten učiteľov. Doviaľia si spochybňovať formálne authority bez racionálneho základu. Ak mi niekto z dospelých hovorí, že s pílku musím dávať pozor

a nemám robiť blbosti, inak sa porežem, no ja ho nepočúvam a porežem sa, tak nabudúce už chápem, že musím byť opatrný. Áno, naše deti sú doudierané, ale nakoniec dokážu pracovať oveľa bezpečnejšie, ako bežné deti.

Takže väčšina by sama dospela k tomu, že očkovanie je potrebné?

Myslím si, že áno, pretože kriticky myslia. Často sa snažia presadiť v debata medzi sebou i dospelými svojimi argumentami. Napríklad keď im hovoria, že sa musia vnútri vyzúvať, inak bude všetko od blata. Lebo dospelí s tým už majú skúsenosť, ale oni k tomu dospeli sami. Na základe toho vedia dosť dobre sami vyhodnocovať poznatky a fakty, ktoré vidia.

Juraj Mazák s rodinou. Zdroj – JM

Ako rodičia zvládajú také deti?

Veľká časť rodičov má u nás deti preto, lebo sami dospeli k tomu, že chcú deti takto vychovávať. Náš kolega učiteľ mal dlho deti doma na domácom vzdelávaní, pretože nechce aby sa vzdelávali v bežnej škole. Takáto je väčšina rodičov. Máme deti, ktoré sú v treťom ročníku a zaujíma ich šiestacké učivo z fyziky, ale vôbec ich nezaujíma prvouka a chrobáky, ktoré by mali vo svojom veku poznať. Necháme ich učiť sa podľa vnútornej motivácie.

Ale asi má zmysel, ak sa dieťa najprv učí prvouku a šiestacké učivo fyziky až neskôr.

Nie je problém, ak sa deti neučia učivo, ktoré patrí k ich veku?

Hlavný zmysel systematickosti učiva je z pohľadu štátu, nie dieťaťa. Všetky deti sa učia chodiť, sedieť, stáť. Sú deti, ktoré sa to naučia v inom poradí, ale v konečnom dôsledku všetci zdraví ľudia vedia chodiť, sedieť, stáť. Nezáleží na poradí a na veku, v ktorom sa to naučili, pretože na konci to budú vedieť všetci.

Práve to je predmetom výskumu, ktorý robíme s univerzitami – či budú naše deti s ostatnými po vedomostnej stránke porovnateľné. Nedovolíme si tvrdiť, že budú lepšie, pretože vieme, že tá naša pridaná hodnota sa nedá merať. Žiadny test nezmerá, že náš tretiak vie, ako funguje jadrový reaktor. Ale testy budú merať vybrané slová, ktoré sa naše deti nebiflujú, pretože ich to nezaujíma. Aj keď si dve hodiny denne čítajú a skôr či neskôr sa prirodzene naučia, kde sa píše ypsilon.

Prečítajte si

Berieme len deti N – netestované a neočkované. Ako funguje paralelný svet škôl, kde covid neexistuje

Aj pre dospelých musí byť ťažké s takýmito deťmi komunikovať. Aké to je?

Dospelí by si mali uvedomiť, že k deťom nepristupujú ako vyššia úroveň, ako autorita, kto ich riadi, rozhoduje o nich a má právo kričať. Deti musia cítiť, že majú rovnaké práva, ale a povinnosti ako dospelí. Ale vnútorná motivácia, ktorá sa u detí podporuje, je taká silná, že motivuje aj nás dospelých. Keď sa dieťa rozhodne niečomu venovať, tak do toho vie vložiť taký zápal, že sa vedia naučiť oveľa viac, rýchlejšie a viac si pamätajú.

Áno, pre dospelých je to náročnejšie, pretože nemajú žiadne páky, ako deti uzemňovať. Značnú časť dňa venujeme tomu, že deťom vysvetľujeme, prečo napríklad nemajú, obrazn povedané, jesť hlinu. Alebo prečo, keď niečo urobím, tak ten druhý sa môže cítiť zle a ako t nabudúce urobiť tak, aby sme všetci mohli byť spokojní. Vysvetľovanie je najdôležitejšia súčasť a samozrejme trpezlivosť dospelých je obmedzená. Preto ak niektorý učiteľ už

nevládze, tak poprosí našu školskú psychologičku, aby ho vystriedala. Jasné, detské konflikty sú únavné. Lebo argumenty typu: Lebo som to povedal, u nás neplatia.

Trestáte deti?

Môžeme im dať riaditeľské pokarhanie, ale to naše deti vôbec nezaujímajú. Veľa rozmyšľáme akým spôsobom im vysvetliť, že ich konanie je nežiaduce. Najviac sa osvedčili priame dôsledky. Napríklad, ak dieťa presadí, aby sme v škole chodili všetci obutí, aj keď mu vysvetlíme, že tu potom bude všade blato. Necháme teda pár dní deti v škole, ktorá je zablatená. A keď zistia, že majú blato na knihách, hračkách, šatách, tak to skutočne pochopia. Je to otravné, ale je to spôsob, ak ich naučiť pravidlám.

Ste kmeňovou školou aj pre domoškolákov. Prečo sa rodičia rozhodnú učiť deti doma?

Denne k nám do školy chodia orientačne desiatky detí, na domácom vzdelávaní máme asi 250 žiakov. Rodičia sa tak rozhodli preto, lebo sami chcú robiť sebariadené vzdelávanie, ďalší sa k nám vrátili zo zahraničia po tom, čo sa domáce vzdelávanie na Slovensku zlegalizovalo aj na druhom stupni. Časť rodičov by sa dala zaradiť aj do skupiny antirúškarov a antivaxerov, ktorí sa rozhodli učiť deti doma, aby sa vyhli covid opatreniam. Ale my to nemáme ako zistiť, pretože tieto otázky sa ich nepýtame. Keď sa opýtajú, či sa môžu preskúšať online, lebo žijú na Malorke, tak povieme: jasné.

Viete overiť, či naozaj žijú na Malorke alebo sa len chcú vyhnúť opatreniam?

To nemôžeme overiť, ako škola nemáme právo vliezť im do súkromného bytu.

Ozývali sa vám aj rodičia, ktorí k vám chceli dať deti preto, aby sa vyhli covid opatreniam?

Áno, boli ľudia, ktorí sa v telefóne ani nepozdravili a rovno sa spýtali, či sme škola, ktorá nenosí rúška. Tak sme sa im snažili vysvetliť, že sme škola, ktorá sa venuje sebariadenému

vzdelávaníu. Keď si o nás prečítali viac, tak sa ukázalo, že sme sa nestretli v ponuke a s dopytom. Pretože náš dôraz je na sebariadené vzdelávanie a nevznikli sme kvôli téme rúšok či hygienických obmedzení.

Dodržiavate všetky opatrenia u vás v škole?

Dodržiavame všetky pravidlá tak ako bežné školy. Ale trávime čas iným spôsobom, väčšinu času sme vonku alebo v lese, kde rúška v zmysle platných pravidiel nenesieme. Ale každý pondelok zasielame ministerstvu školstva informácie o tom, koľko detí je chorých, rozdávali sme rodičom aj samotesty. Tento týždeň napríklad ideme do filharmónie a je úplne jasné, že tam budeme mať všetci rúško.

Aká je to podľa motivácia, keď sa rodič rozhodne pre domáce vzdelávanie preto, aby sa vyhol covid opatreniam?

Rozhodne to nie je dobrá motivácia, ale dokážem mať pochopenie pre rodiča, ktorý sa do takého stavu dostane. Je pre mňa pochopiteľné, že sa zgrupujú a útočia na školu, ale aj keď tomu rozumiem, neznamená to, že to schvaľujem. Naše školstvo je zastarané, ale tento problém sa neriešil už desaťročia a toto je následok. Škola je inštitúcia, ktorá sa dá ľahko „prefackať“ v porovnaní s ministerstvom vnútra a preto si to rodičia vybijú tam.

Deti v Slobodnej demokratickej škole v Košiciach. Zdroj – JM

Hovoríte, že dokážete takýmto rodičom rozumieť.

Škola je pre nich reprezentantom štátnej moci, ktorý si od nich uzurpuje niečo bez diskusie. Keď my deťom vysvetľujeme, prečo si majú umývať ruky po toalete, diskutujeme o tom, zavoláme si odborníka, ideme sa pozrieť tam, kde nám jav objasnia. Je prirodzené, že keď budem na niekoho tlačiť, bude tlačiť opačným smerom.

A čo keď sa niektoré dieťa rozhodne, že rúško vo filharmónii nechce mať?

Tak má smolu, pretože pravidlá sú na svete nastavené. Je to na úrovni pravidiel cestnej dopravy – keď policajt povie, že sa jazdí vpravo, tak sa jazdí vpravo alebo sa nejazdí. Teda dieťa bez rúška by bolo s kolegom vonku pred filharmóniou, ostalo by sedieť na lavičke, obzeráť park, počítať autá, rátať hviezdy, ... Je to jeho problém, pretože sa rozhodol nedodržať pravidlá.

Ste kmeňovou školou aj pre deti na 2. stupni školy Pod stromom, o ktorej sme písal [v článku o domoškolách](#), ktoré neriešia covid.

Áno, z tejto školy máme u nás prihlásených asi päť detí.

Tam sa covid opatrenia nedodržiavajú a riaditeľka z tejto školy nám to vysvetlila takto: „Čiže ak človek vibruje v pozitívnych vibráciách, pracuje na svojom pozitívnom nastavení, tak má vysoké vibrácie, ktoré nie sú kompatibilné s chorobami.“ Ako to vnímate?

Ťažko je mi vyjadriť sa k tomu, nepoznám ich po osobnej stránke. Neriešim s nimi zmysel života, ale učebnice či rozhodnutia o prijatí.

Ak však riaditeľka školy povie, že nákazlivú chorobu neriešia pre pozitívne vibrácie už to nie je otázka osobného zmyslu života, ale zasahuje to už do zdravia všetkých v škole. Ako také vyjadrenia vnímate?

Áno, má to dopad aj v praktickej rovine, vystavujú sa väčšiemu riziku, že ochorejú. Ale aj naše bežné školstvo ide viac-menej systémom premorenia. Nevie, či sa u nich dospelí chránia a či sú zaočkovaní. Ja som očkovaný, aj moja manželka a dali by sme zaočkovať aj naše deti, keby mali dostatočný vek. Spoliehame sa na vedecké authority.

Vás ako kmeňovú školu neznepokojuje takáto argumentácia riaditeľky? Odovzdáva potom škola deťom relevantné poznatky?

Čo mňa znepokojuje ako človeka žijúceho v Košiciach, je odliv mozgov, kvôli ktorému sa môžu šíriť konšpiračné teórie. Tisíce mladých ľudí, sú to inteligentné osoby, ktoré sa zo zahraničia nikdy nevrátia. To je oveľa vážnejší problém než jedna základná škola, ktorá robí čosi v rozpore s opatreniami.

Aj niektoré bežné štátne školy fungovali v rozpore s covid opatreniami. Keď si predstavím, že dieťa má dva roky osem hodín denne sedieť v lavici na tvári s rúškom, je to veľmi náročné. Nevie si predstaviť, ako by to zvládli moji traja synovia, najmä to sedenie v laviciach. Preto som aj túto školu založil. Ale nie kvôli rúškam, na škole sme začali pracovať od roku 2017.

Ak sú deti na škole v Liptovskom Mikuláši v prostredí, v ktorom počujú, že neochorejú, ak budú mať pozitívne vibrácie – nie je to vaša zodpovednosť ako kmeňovej školy, že sa naučia nezmysly?

Z pohľadu štátu zodpovedá za domáce vzdelanie dieťaťa zákonný zástupca, to je aj pointa individuálneho vzdelávania, keď sa rodič rozhoduje, že prevezme vzdelanie dieťaťa na svoj plecia. Kmeňová škola nemá veľký dosah. Preskúšavame to, čo štát od detí očakáva. Kmeňová škola je obmedzená len na krátku chvíľu preskúšania, teda prakticky nemá ako zistiť, aké je reálne výchovné pôsobenie rodiča či vzdelávacej skupiny na dieťa.

Chodia k vám deti na druhom stupni z domoškoly Pod stromom na preskúšanie?

U nás spolupráca s domoškolami funguje tak, že učitelia priebežne odovzdajú správu o tom, čo deti v nejakej oblasti robili – napríklad niekoho bavia hrady, tak sme navštívili štyri hrady. Iní to robia po predmetoch a opíšu, aké pracovné listy vypracovali. Potom priložia aj výsledky činností detí – napríklad výtvor detí alebo fotografie ako deti pracovali

Deti musia raz za polroka prísť na komisionálne skúšky. Ako to vyzerá?

Na skúškach očakávame, že dieťa primerane veku by malo vedieť rozprávať o činnostiach, ktoré robilo. Malo by sa takisto samo vedieť zhodnotiť.

Máte domškolákov po celom Slovensku, stretnete sa osobne?

Skôr áno. Ale pokiaľ sú deti na Malorke, tak to bude online. Ostatní žiaci sú niekde medzi tým. Keďže máme značnú časť žiakov z Bratislavy a my sme z Košíc, vieme sa za nimi po ceste medzi týmito mestami zastaviť.

Mali by ste šancu odhaliť to na konkrétnych predmetoch? Napríklad, keby sa tieto deti učili o vibráciách, že majú nesprávne vedomosti o ľudskom tele?

Je pravdepodobné, že by nám niečo také povedali, ak by im niekto napríklad hovoril, že si netreba umývať ruky. Pokiaľ by niečo také zaznelo, pýtal by som sa na zdôvodnenie. Ako k tomu dieťa prišlo? Aké vedecké poznatky sú za tým?

Keby vám deti povedali nezmysel, ako prísne by ste zakročili?

Škola má možnosť zrušiť domáce vzdelávanie v prípade, že z nejakých dôvodov nefunguje. Ale pokiaľ by štát išiel ďalej do represie, viedlo by to k ďalšiemu uzatváraniu sa týchto ľudí. Potrebujú skôr navedenie k správny poznatkom, než odsúdenie.

Spomedzi 250 detí, ktoré máte na domácom vzdelávaní, ste zatiaľ nezistili, že by sa

niekto učil nezmysly?

Máme deti, ktoré sa vzdelávajú nekonvenčne. Napríklad nežijú v bežnom murovanom dome, ale v stavbe, ktorá sa skôr podobá obydliam našich predkov. Starajú sa o zvieratá, žijú v prírode, nepoužívajú napríklad e-mail. Ale to nepovažujem za závadné – osemročné dieťa nepotrebuje nič iné, než mamu a čas na seba, nepotrebuje počítač.

Na myslí som mala skôr učivo, ktoré sa deti učia. Natrafili sme na domoškolu, ktorá zdieľala príspevky o popieraní holokaustu. Zažili ste, že by sa niektoré z vašich detí učilo nezmysly?

Asi poznáte výrok, že dejiny píše víťazi. Niektoré veci aj naše školstvo skresľovalo. Vieme, že Columbus objavil Ameriku, ale už nie to, že chorobami z Európy prakticky vyzabíjali Indiánov. Pohľady môžu byť na niektoré historické udalosti rozličné. Ale určite sme proti tomu, aby sa učili bez vedeckých poznatkov, ako napríklad popieranie holokaustu, to je za čiarou.

A zažili ste to u vašich detí, ktoré máte na domácom vzdelávaní?

My po tom nevieme celkom pátrať. Náš kontakt s deťmi je relatívne obmedzený. Bežne sa preskúšavanie realizuje počas dvoch-troch hodín, kedy dieťa vidíte prvý raz za polrok. Mát možnosť odhaliť vyslovene len patológie, ktoré smerujú skôr do rúk polície.

Ste kmeňovou školou aj pre veľa ďalších vzdelávacích skupín, ktoré sme oslovili do článku a zistili sme, že fungujú bez dodržiavanie covid opatrení. Máte vy ako kmeňová škola šancu skontrolovať, či dodržiavajú covid opatrenia?

V prípade detí na domácom vzdelávaní to nemáme ako zistiť. Ak niekto žije na Považí, my nemáme možnosť a ani právo overiť, ako žije v domácnosti. Ak prídu k nám na preskúšanie, kvôli pandemickým opatreniam musia mať rúško. Ak si ho nechcú dať, tak sa vieme dohodnúť na stretnutí aj vonku.

Jedna vec je deti, ktoré sa učia doma s rodičom. Ale vzdelávacia skupina funguje ako malá komunitná škola, stretávajú sa každý deň. Viete skontrolovať, či dodržiavajú covid opatrenia?

Nie, keďže to nemá žiadny legislatívny štatút, je to jednoducho len skupina detí u niekoho na záhrade. Sme v kontakte s desiatkami vzdelávacích skupín a skoro každá funguje inak - niektorí sa stretávajú každý deň, iní iba raz v týždni.

Vy ako kmeňová škola nemáte veľa možností deti na domácom vzdelávaní skontrolovať. Je systém kontroly nastavený dobre?

Otázka je, prečo sa štát tvári, že vzdelávacie skupiny neexistujú. Najčastejšie si ich vytvárajú ľudia nie v súvislosti s covid opatreniami, ale preto, že chcú pre svoje deti lepšie vzdelávanie. Keď si pozriete legislatívu v Českej republike – tam si môžu ľudia zakladať aj také školy, ktoré by u nás boli nelegálne.

Aké?

Môžeme sa pozrieť napríklad na to, v akých podmienkach môžete v Česku založiť školu. Stačí tam na to aj bežný nebytový priestor, ktorý vám schváli hygiena. Na Slovensku potrebujete splniť omnoho širšie požiadavky. Predpisuje, aké musíte mať na budove okná, aké široké chodby. V podstate tieto pravidlá spĺňajú len tie socialistické školské budovy v tvare písmená H – vyhláška je v podstate písaná pre ne. V Česku si založíte školu aj v obchodnom centre.

Viacere vzdelávacie komunity by mali záujem robiť to legálne ako normálna škola. Je za tým aj finančná motivácia – keby im štát prispieval na žiakov, ponuku by mohli rozšíriť pre viac rodičov. Pretože teraz nestačí, ak ako rodič chcete pre svoje dieťa lepšie vzdelávanie, musieť mať na to aj peniaze.

Mal by mať štát aj viac kontroly nad tým, ako sa deti učia na homeschoolingu? Dnes totiž môže hocikto učiť deti o popieraní holokaustu či o pozitívnych vibráciách

a nikto to ani nemusí zistiť.

Štát svoje mechanizmy kontroly využíva niekedy tak pochybným spôsobom, že ja by som ďalšie zápalky do rúk tomu dieťaťu nedával. Vidíme to pri rôznych bežných kauzách, po ktorých som si ja zhodnotil, že som skôr za menší štát.

Ale vy ako kmeňová škola ste v tomto prípade mechanizmom kontroly štátu. Po tom, čo ste si prečítali riaditeľkine slová o pozitívnych vibráciách, budete sa pýtať detí, či sa to učili?

Pokiaľ budeme mať ďalší kontakt s nimi, budeme to riešiť. Hlavné je stretnúť sa s nimi a pokiaľ uvidíme v ich prezentácii niečo také, podrobíme to kritickému mysleniu a skúsím ich navrátiť na správnu cestu. Ale dodám, že aj mňa veľakrát bolo treba navrátiť na správnu cestu a každý robí chyby.

Juraj Mazák

Vyštudoval Fakultu informatiky a elektrotechniky na Technickej univerzite v Košiciach. V roku 2008 založil IT firmu 247.sk. Pracoval aj ako učiteľ informatiky na gymnáziu aj na strednej odbornej škole. Založil Slobodnú demokratickú školu v Košiciach. Od roku 2018 je poslancom na košickom sídlisku Ťahanovce.

Máte pripomienku alebo ste našli chybu? Prosíme, napíšte na pripomienky@dennikn.sk.

OBCHOD Vladimír Šnidl

Pravda a lož na Facebooku

~~12,90 €~~ **11,90 €**

 Vložiť do košíka

Knihy a veľa ďalších produktov nájdete v obchode Denníka N

[Prejsť do obchodu](#)